

Maskinmestrene er i stadig fremgang

Kære kolleger,

Bestyrelsens skriftlige årsberetning for 2018 er udsendt med fagmagasinet Maskinmesteren nr. 2 februar 2019. Den vil jeg hermed supplere med bestyrelsens mundtlige beretning.

Det går godt for vores fælles profession – maskinmesterprofessionen. Eller rettere: Det går fortsat godt for maskinmestrene. Rigtigt godt endda! Vi er stadig begunstiget af en positiv udvikling, der nu har varet nogle år – og kun ser ud til at fortsætte. Meldingen fra stort set alle brancher er entydig: Der er behov for endnu flere maskinmestre her og nu - og ikke mindst i de kommende år.

Årsagen er, at vi har den helt rigtige kombination af tekniske og ledelsesmæssige kompetencer - altså de kompetencer der skal til for at gøre en forskel, skabe værdi og hjælpe med til at sikre udvikling, innovation og vækst på mange typer af virksomheder i mange forskellige brancher.

Stor efterspørgsel

Tallene taler deres tydelige sprog: Vi har en ledighed, som er den laveste i mange år.

Beskæftigelsen er høj, og antallet af studerende på uddannelsen er højt, og de nyuddannede maskinmestre finder hurtigt job. Vi har det måske bedste og mest attraktive arbejdsmarked for maskinmestre nogensinde – en udvikling, der ikke mindst er drevet af den grønne omstilling, hvor mange maskinmestre spiller en aktiv rolle og hver dag gør en forskel.

Når vi hører om den regionale erhvervsudvikling på medlemsmøderne i kredsene, er en af konklusionerne, at der mangler maskinmestre, og at efterspørgslen findes i alle egne af landet. Med andre ord: Virksomheder i hele Danmark efterspørger maskinmestre.

Selv om nogle lokalområder oplever virksomhedslukninger og tab af arbejdspladser, behøver det ikke have en negativ effekt for maskinmestrenes jobmuligheder og beskæftigelse. Forklaringen er, at transformationen i erhvervsstrukturen kræver nye og andre kompetencer – ofte højtuddannede. Det er kun en fordel for maskinmestre, der er med til at skabe innovation og forme en ny struktur med andre typer virksomheder og ydelse – en udvikling, der indstil videre er i stand til at opsluge den ledige arbejdskraft.

Rekruttering og fastholdelse

Efterspørgslen på maskinmestre er så stor, at nogle virksomheder må udvise stor fleksibilitet, når det gælder både rekruttering og fastholdelse. I nogle områder af landet er udbuddet af kvalificeret teknisk arbejdskraft simpelthen ikke stort nok. Der mangler dygtige teknikere, heriblandt maskinmestre.

En automationsvirksomhed i Vestjylland har eksempelvis valgt at indrette en særlig arbejdsplads tæt på en medarbejders hjem, så vedkommende undgår en lang daglig transport, mens en anden medarbejder i virksomheden får lov at tælle sin transport i toget som arbejdstid, fordi der kan løses opgaver undervejs. Med andre ord må virksomhederne gøre sig umage for at tiltrække og fastholde vores arbejdskraft, og det er selvfølgelig en situation, vi skal glædes over, og som er med til at skabe et meget gunstigt arbejdsmarked for os.

Derfor er der også brug for, at vi får endnu flere til at vælge uddannelsen som maskinmester. Vi er selv de bedste ambassadører til at inspirere og fortælle den gode historie om en verden af jobmulighederne i vores netværk. Vi skal fortælle om den værdi, vi som maskinmestre skaber hver dag i vores virksomheder og for samfundet. Vi gør en forskel lokalt, nationalt og globalt, og det er for mange unge et af de vigtigste parametre, når de skal vælge uddannelse og karriere. De vil gøre en forskel, og det kan de som maskinmestre. De skal bare have det fortalt.

Et konkret eksempel er 27-årige Henrik Schneider, der studerende på Fredericia Maskinmesterskole. Han er netop blevet udpeget til regeringens nye Ungeklimaråd. Det er et nyoprettet forum, der skal komme med input til klimaløsninger til Danmarks grønne fremtid.

Branding

Men selv om vores profession er en succes på arbejdsmarkedet og uddannelsesmæssigt, er det bestyrelsens vurdering, at der – udover at tiltrække flere studerende til uddannelsen - er brug for at øge kendskabet til maskinmesterprofessionen, herunder vores uddannelse og de værdier, vi tilføjer de virksomheder, vi arbejder i. Særligt de mindre og mellemstore virksomheder kender os ikke godt nok: Hvilke fordele kan de opnå ved at ansætte maskinmestre? Det spørgsmål skal vi blive endnu bedre til at svare på.

Den store branding- og kommunikationsopgave er Maskinmestrenes Forening i fuld gang med at løse, og vi vil styrke indsatsen fremover, så endnu flere bliver opmærksomme på alle de fordele, som maskinmestrene bringer til virksomhederne og samfundet generelt.

Vi er med i den grønne omstilling

Et af de områder, hvor maskinmestrene gør en forskel og leverer værdi, er i den grønne omstilling. Mange maskinmestre søger mod job, hvor de kan være med til at yde et bidrag på Danmarks rejse mod en bæredygtig energiforsyning.

Det er fuldstændig i tråd med, at Maskinmestrenes Forening hele tiden arbejder for at understøtte professionens brand: Vi er udviklingsorienterede, innovative og internationalt orienterede tekniske ledere. Vi er med i den globale grønne omstilling. Maskinmestre arbejder i hele verden med teknologier og løsninger, som bidrager til en mere bæredygtig fremtid.

Derudover ser vi, at virksomhederne i stigende grad anvender maskinmestre i blandt andre traditionelle ingeniøropgaver, så de klassiske ansvarsområder som drift, vedligehold, sikkerhed og miljø bliver udvidet. Denne tendens skaber nye opgaver, udfordringer og ikke mindst beskæftigelses- og karrieremuligheder for maskinmestre. Det er særlig indenfor vores største beskæftigelsesområde, service, handel og rådgivning, at vi har oplevet en stor vækst af nye stillinger, men også indenfor den traditionelle industri oplever vi en positiv beskæftigelsesfremgang for kollegerne.

Eksempler på grøn omstilling

Fra 2018 kan nævnes to konkrete eksempler på vores rolle i den grønne omstilling.

2018 var året hvor Studstrupværket – et af Danmarks største kraftvarmeværker – fyldte 50 år. Her har maskinmestre spillet nøgleroller historisk siden starten i 1968, men også i den senere omstilling af værket til biomasse, som nu sikrer, at fjernvarmen i Aarhus fremover er baseret på fornybare energikilder.

Et andet eksempel er Fjernvarmeprisen 2018, som gik til Brønderslev Forsyning, hvor en af vores dygtige og fremsynede maskinmesterkollegaer sammen med værkets bestyrelse modtog hæderen for de innovative, tekniske løsninger som har vendt en primær fossil varmforsyning til en primær grøn varmforsyning. Det er sket med en unik kombination af flere forskellige teknologier, som sikrer, at fjernvarmen i Brønderslev nu er 90 procent grøn. Og målet er selvfølgelig 100 procent grøn fjernvarme.

Den nye energiaftale

Energiaftalen fra 2018 – som blev vedtaget af alle Folketingets partier – vil ifølge bestyrelsens vurdering få stor betydning for maskinmestrenes job- og karrieremuligheder de kommende år, og vi har løbende møder og dialog med blandt andre Energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt om perspektiverne og de konkrete tiltag. Ministeren deltager desuden igen i år i vores energikonference i slutningen af april.

Energiaftalen rækker frem til 2030 og udgør dermed grundlaget for næste etape af omstillingen til et CO₂-neutralt energisystem i 2050. Maskinmestre spiller en central rolle i den udvikling – og vi skal være med helt frem til målstregen om godt 30 år.

Som et konkret resultat af energiaftalen har vi senest fået beslutningen om en ny 800 MW havmøllepark med navnet Thor i Nordsøen, som anslås at skabe 8.000 arbejdspladser frem til sin idriftsættelse i senest 2027. En del af disse arbejdspladser vil blive besat af maskinmestre.

Hertil kan tilføjes mange arbejdspladser på de kommende store havmølleparker Horns Rev 3, Kriegers Flak og andre nye mølleparker - både offshore og onshore.

Vindenergien er under fortsat kraftig udbygning i både Danmark og mange andre lande, hvor maskinmestre indtager nøgleroller i hele værdikæden.

Maskinmestrenes brancher

Når vi ser på fordelingen af erhvervsaktive maskinmestre i forskellige brancher i dag, kan vi konstatere, at væksten og skabelsen af nye arbejdspladser fortsat sker i primært tre brancher. Det er i industrien, i bygge- og anlægsbranchen og inden for service, handel og rådgivning. Omvendt går beskæftigelsen tilbage inden for skibsfart og forsyning og energiproduktion. De nyeste tal viser, at de fleste af os maskinmestre i dag er beskæftiget inden for service, handel og rådgivning, men de største stigninger i beskæftigelsesudvikling er sket inden for industrien og i bygge/anlæg.

Der er næppe tvivl om, at denne udvikling i høj grad er konjunkturbestemt og afspejler arbejdsmarkedet generelt. Tallene for maskinmestrenes beskæftigelse bekræfter altså den tendens, som vi har set gennem flere år: At vi kan bruges meget bredt på arbejdsmarkedet – i mange typer virksomheder, i mange brancher, i mange forskellige opgaver – som teknikere, som rådgivere, projektansvarlige, sælgere og ledere – og mange, mange andre roller. Der er ingen tvivl om, at den brede anvendelse af vores kompetencer er med til at sikre os en fortsat god placering på fremtidens arbejdsmarked.

Maskinmestre i søfarten

I 2018 er der sket en historisk stigning i antallet af nyindflagede skibe til Dansk Internationalt Skibsregister. Det er glædeligt, at vi nu har en rekordstor, dansk tonnage i den globale handelsflåde. Samtidig må vi konstatere, at stadigt færre danske maskinmestre har en karriere til søs. I dag er det cirka hver sjette maskinmester, som arbejder offshore eller til søs.

Derfor er det glædeligt, at når det gælder de blå praktikpladser, har rederierne netop søsat en ny portal, som skal understøtte praktikpladsgarantien, og portalen vil forhåbentlig være med til at synliggøre de udbudte praktikpladser bedre, så vi får flere yngre maskinmestre ud at sejle.

I de seneste overenskomstforhandlinger med Danske Rederier har Maskinmestrenes Forenings overordnede tema været "Fastholdelse og rekruttering". Det skyldes, at vi gennem vores kontakt til de søfarende, vores talsmænd og Brancheråd for Søfart er meget opmærksomme på løbende at have fokus på både at fastholde de nuværende junior- og seniorofficerer samtidig med at vi gerne ser flere unge danske sejlede maskinmestre. Vi har således en fælles opgave med rederne, nemlig at finde løsninger, så vi kan fastholde maskinmestrene til søs - og få flere yngre maskinmestre til at sejle, så vores historiske bånd til havet bevares. Til gengæld melder færgerederierne om stigende interesse for at sejle, fordi rederierne på de hjemlige ruter kan tilbyde vilkår, der minder om ansættelse på land.

Styrket medlemservice

Kerneydelsen for sekretariatet i vores fælles forening kan beskrives kort og præcist: Service. Ordet omfatter mange aspekter af forhold og vilkår på et arbejdsmarked i bevægelse. Vi skal være på forkant med udviklingen og være klar, når en kollega har brug for sparring. Derfor har vi gennem 2018 tilført flere ressourcer til arbejdsmarkedsafdelingen og til karriererådgivning.

Styrkelsen af medlems servicen kommer samtidig med, at vi oplever et stigende behov for juridisk assistance. Forklaringen er blandt andet, at stadig flere maskinmestre ansættes på individuelle kontrakter. Der er gennemgået 574 individuelle ansættelseskontrakter – svarende til en stigning på cirka 35 procent fra året før. Samtidig har vi rådgivet et stort antal kolleger inden for karriereudvikling - det gælder ikke kun det næste job, men også råd og vejledning om efter- og videreuddannelses tilbud.

Endelig har vi i 2018 sikret medlemmerne 32 millioner kroner som følge af særlige aftaler, der er indgået med arbejdsgivere på medlemmernes vegne. Men vi skal hele tiden blive bedre, blandt andet til at hjælpe de mange maskinmestre, som arbejder i udlandet. Målet er, at Maskinmestrenes Forening servicere maskinmestre i Danmark og udlandet på et højt, professionelt niveau.

Fortsat selvstændighed

Maskinmestrenes Forening skal fortsætte med at være det oplagte og naturlige valg for alle maskinmestre. Vi skal gøre en forskel og skabe værdi for medlemmerne. Men vi ser samtidig, at der er andre faglige organisationer med ambitioner om vækst og flere medlemmer.

Her er bestyrelsens holdning helt klar: Maskinmestrenes Forening skal forblive en selvstændig faglig organisation. Vi skal ikke blive "lillebror" i en anden faglig organisation. Så mister vi både indflydelse og identitet. Vi ser allerede andre organisationer, som prøver at hverve maskinmestre. Vores modsvar

er at være det unikke fællesskab for maskinmestre. Men vi skal selvfølgelig samarbejde med andre organisationer, når det giver mening, for eksempel om efteruddannelse.

I bestyrelsen har vi stort fokus på fortsat at udvikle og styrke foreningens politiske samarbejde. Vi søger indflydelse, hvor det er relevant, udvikler foreningens netværk, og vi er aktive i de råd og udvalg, som er med til at definere rammerne for vores profession.

Vi er løbende i dialog med ministre og relevante politiske ordførere i Folketinget, og det er vores klare indtryk, at de anerkender maskinmestrenes succes på arbejdsmarkedet og vores bidrag til at opfylde behovet for tekniske kompetencer. Maskinmestrene er en profession, som tjener sig hjem mange gange, når man ser på, hvad det koster at uddanne en maskinmester, og hvad vi tjener hjem til både virksomheder og statskassen.

Kvalitet i uddannelsen skal fastholdes

Maskinmesterskolerne har cirka 2.800 studerende, som er i gang med uddannelsen. Det er selvfølgelig meget glædeligt, at det i fællesskab med de fem maskinmesterskoler og maritime uddannelsescentre er lykkedes at fastholde interessen for vores uddannelse og profession, så vi i dag har mange maskinmestre på vej gennem uddannelsen.

Maskinmestrenes Forening har tidligere lavet en undersøgelse, som viser, at 95 procent af de studerende vil anbefale uddannelsen til andre. Men i glæden over de mange nye studerende skal vi også holde fast i kvaliteten af uddannelsen. Maskinmestrenes Forening skal være med til at arbejde for, at kvaliteten i uddannelsen bevares på det hidtidige høje niveau – uanset antallet af studerende. Vi skal også holde fast i, at maskinmesteruddannelsen forbliver en selvstændig uddannelse på selvstændige maskinmesterskoler – så vi ikke bliver et af mange tilbud på uddannelsesinstitutioner, som ikke kender vores identitet og historie.

Formandsvalg

Bestyrelsen har i 2018 også har fokus på at forberede formandsvalget i Maskinmestrenes Forening, som finder sted her i foråret 2019.

Den nye formand skal vælges for en periode på fire år, nemlig perioden 1. juli 2019 til 30. juni 2023, og bestyrelsen har derfor tilrettelagt en proces, så valget af den ny formand er afsluttet senest i juni 2019.

Der var frist for at opstille som formandskandidat 15. januar 2019, og der er nu seks kandidater, som der kan stemmes på i urafstemningen, der løber i perioden fra 15. marts til 31. maj.

Som noget nyt foregår urafstemning digitalt – nemlig som en online-afstemning, hvor de stemmeberettigede medlemmer logger ind på et tilsendt link eller via foreningens hjemmeside og på den måde afgiver deres stemme.

I forbindelse med formandsvalget er der afholdt tre medlemsmøder, og senere i aften under punktet valg til bestyrelsen vil der også blive lejlighed til at høre kandidaterne præsentere sig selv og stille spørgsmål.

På foreningens hjemmeside er oprettet et særligt valgforum med adgang for alle medlemmer, hvor der er mulighed for at debattere og stille spørgsmål til kandidaterne. Alle formandskandidaterne er desuden præsenteret i et særligt indstik i fagmagasinet Maskinmesteren nr. 2, 2019, som blev udsendt i februar.

Bestyrelsen har tilstræbt at tilrettelægge formandsvalget, så vi opnår en god demokratisk proces og størst mulig medlemsinddragelse. Vi håber på stor interesse for at debattere de temaer, som optager medlemmerne. Efterfølgende håber vi på en høj valgdeltagelse, så den nye formand får et stærkt mandat til de kommende års opgaver på foreningens vegne.

Nye vedtægter

Bestyrelsen har i 2018 gennemgået foreningens vedtægter og fremlægger på generalforsamlingen en række forslag til ændringer og moderniseringer. Dette vil vi uddybe under punkt 5 "Indkomne forslag".

Udvikling af online platforme

I 2018 har vi fortsat udviklingen af foreningens digitale medlemstilbud, og vi kan konstatere en støt stigende trafik på vores online platforme, som dermed bliver en stadig vigtigere del af vores medlemservice.

Ud over foreningens hjemmeside mmf.dk er vi tilstede på Facebook og LinkedIn, og der er sket en fortsat udvikling af jobportalen Maskinmesterjob.dk – som er målrettet maskinmestrenes jobsøgning og karriereudvikling.

Hertil kommer vores årlige udgivelse Karrierevejen, som skal hjælpe nyuddannede maskinmestre ind på arbejdsmarkedet, og som tilbydes både online og i en trykt udgave, der uddeles på alle maskinmesterskolerne.

En yderligere online platform er blivmaskinmester.nu, som udbydes i samarbejde med maskinmesterskolerne og de maritime uddannelsesinstitutioner.

Vores forventning er, at de digitale platforme kun vil få øget betydning fremover, og bestyrelsen følger nøje medlemmernes brug af de online services, som foreningen tilbyder, så vi løbende kan udvikle disse medlemstilbud.

Ajour 2018

Vores erhvervskonference Ajour blev også afholdt i 2018 – med stor succes, mange spændende og inspirerende foredrag om Management and Technology og ikke mindst masser af ny teknologi i udstillingen.

I sin åbningstale slog tidligere minister og mangeårige politiker, Connie Hedegaard, der nu er formand for Concito-tænketanken, fast, at maskinmestrene spiller en vigtig rolle som nøglepersoner i den grønne omstilling og dermed Danmarks mulighed for at bevare førertrøjen i omstillingen til et bæredygtigt samfund. Der vil være et stort behov fremadrettet for maskinmestre og vores bidrag til at føre visionerne ud i virkeligheden. Men udover vores daglige professionelle rolle på virksomhederne appellerede hun også til os som borgere og som vælgere.

»Hvad kan I selv gøre – ud over hvad I som maskinmestre gør på jobbet, hvor I arbejder med disse løsninger? Som borgere kan vi altid spørge vores politikere om, hvordan de forestiller sig den fremtidige indsats. Der er jo lige straks folketingsvalg, så her bliver god lejlighed til at stille disse spørgsmål. Vi skal alle sammen skubbe lidt mere til de folkevalgte for at få nogle svar. Men på alle virksomheder må man spørge sig selv: Hvad gør vi selv? Lever vi op til at være bæredygtige? Man kan som maskinmester og almindelig borger gøre noget på mange planer,« sagde Connie Hedegaard på Ajour.

På Ajour var der endnu engang også fokus på den teknologiske udvikling med bl.a. robotter og digitalisering – en nutid og fremtid, der tegner positivt for udviklingen på arbejdsmarkedsmarkedet. Dels ser robotteknologien ud til at trække arbejdspladser tilbage til Danmark, samtidig med at robotterne overtager de mest trivielle og nedslidende arbejdsopgaver. Men det kræver fortsat mennesker, og mange steder i industrien ser man allerede robotter og mennesker arbejde sammen side om side – et samarbejde, der bliver endnu mere automatiseret og fleksibelt fremover. Den udvikling skal blandt andet drives af højtuddannede som os maskinmestre.

Ocean Plastic Forum

I Maskinmestrenes Forening har vi faktisk allerede taget Connie Hedegaards ord til os. I 2018 har vi for alvor engageret os i Ocean Plastic Forum, som har til formål at få ryddet op i plastforurenede farvande og samtidig øge genanvendelsen af plastaffald fra havene.

Udfordringen er global: Store mængder plastaffald flyder rundt i oceaner, have, floder, havne og langs kyster mange steder på kloden. Mængden af plastik i verdenshavene ventes fordoblet over det næste årti.

Den voksende plastforurening har ført til, at en række danske organisationer, heriblandt Maskinmestrenes Forening, har etableret Ocean Plastic Forum, som er en partnerorganisation, der arbejder for at udvikle teknologier og forretningsmodeller til indsamling af plast fra have, floder og kyster globalt.

Vores engagement i Ocean Plastic Forum betyder også, at Maskinmestrenes Forening nu arbejder aktivt for flere af FN's verdensmål, nemlig: Klimaindsats, Livet i havet og Partnerskaber for handling.

Rekordhøjt medlemstal

I 2018 så vi en fortsat stigning i antallet af medlemmer i Maskinmestrenes Forening, og vi gik ud af året med cirka 13.200 medlemmer. Det tal har aldrig været højere. Siden nytår har vi endda fået endnu flere medlemmer - nemlig de nye maskinmesterstuderende som er begyndt på uddannelsen i januar i år.

Medlemsmæssigt står vi altså stærkere end nogensinde, og det giver en tro på, at vi sammen får løst de opgaver, vi står overfor, og at vi forbliver en selvstændig faglig organisation.

Højt aktivitetsniveau

Denne positive vurdering understøttes af et fortsat højt niveau af aktiviteter i vores kredse, Seniorklubber, brancheråd og faglige netværk. Alene i vores kredsarrangementer kan vi glæde os over, at hvert femte medlem deltog i et arrangement i det forgangne foreningsår.

Det er med til fortsat at udvikle Maskinmestrenes Forening som et unikt fagligt netværk med vidensdeling og inspiration, og det er med til at sikre, at vi som maskinmestre har en stærk position på arbejdsmarkedet.

Tak for indsatsen i 2018

Afrundende vil jeg gerne på bestyrelsens vegne takke alle medlemmer, maskinmesterskoler, maritime uddannelsescentre, samarbejdspartnere, leverandører og medarbejdere i Maskinmestrenes Forening for indsatsen i 2018. En særlig tak til de mange medlemmer, som udfører frivilligt arbejde i Maskinmestrenes Forening som talsmand, kredsformand, brancherådsformand, klubformand, medlem af Maskinmesterstuderendes Landsråd og som netværkskoordinatorer. Jeres indsats for vores profession og forening er afgørende for de resultater, der er opnået i 2018. Jeg vil gerne have lov at slutte med Maskinmestrenes Forenings slogan: "Opad og fremad".

Det er det, der gør os stærke – sammen. Tak!

Jan Rose Andresen, formand for Maskinmestrenes Forening.